încurajator că aceştia nu uită pă- unui gest de bunăvoinţă, încre- **Verona SILVESTRU** | reprezentanţilor.

Jurnal de front

NICI MORŢII NU AU LINIŞTE

"Cimitirele de la Corjova şi Dubăsari sînt minate. Fratele meu avea 43 de ani. A căzut o mină peste el. L-au îngropat în curte. La înmormîntare nu am fost. Nu ne dau drumul în Dubăsari". Femeia din faţa noastră plînge. Nu găsim cuvinte s-o consolăm.

Sîntem în satul Coşniţa. Peste Nistru. "Toată noaptea au bătut cu aruncătoarele de mine, şi rachetele ALAZAN", spune un localnic.

"Este o ruşine ca o ţară ca Rusia să lupte împotriva Moldovei", ne spune căpitanul Busuioc, care ne duce cu o maşină pe linia întîi la Doroţcaia. În tranşee, aceiaşi apărători obosiţi , dar hotăriţi să nu cedeze. Şi acelaşi miros persistent de cadavre. "Aseară băieţii nu puteau sta în tranşee din cauza mirosului". L-am întrebat pe căpitan de ce separatiştii nu vor să-şi ridice morţii. "Decît să plătească 500.000 ruble familiilor - aşa cum e înţelegere - preferă să-i dea dispăruţi". Epidemia de tirus poate izbucni din moment în moment. Undeva în stînga noastră, la vreo 300 de metri, explodează un obuz de tanc. Apoi - un foc de armă colunetă. "Au observat mişcare şi acum ne vînează cu luneta", ne spune un soldat. Căpitanul completează: "Ei au trei tancuri ruseşti şi movilele de morţi."

Printr-o lunetă observăm cele două steaguri de luptă ale separatiştilor: unul rusesc şi altul, verde-roşu, steagul gardiştilor. Poziţiile lor sînt la vreo 500 de metri de tranşeele noastre.

Intrăm în sat. Aflăm lucruri care ne dor şi ne revoltă în acelaşi timp.

LA DOROŢCAIA MULŢI PACTIZEAZĂ CU DUŞMANUL

"De cum apune soarele, mulţi dintre săteni ascund găştele şi cîinii înbeci, ca să nu facă gălăgie, şi îi primesc pe gardişti în casele lor, ca să tragă în noi pe la spate. Aşa au murit multi dintre noi. Ucişi pe la spate", ne zice comandantul postului. Şui el e rănit la braţul drept. O schijă.

În luptele de azi-noapte au murit doi moldoveni. Alţi trei au fost răniţi. Dispensarul este bombardat. Nici o fereastră nu mai e întreagă în această clădire, cu un etaj. Bucăţi din zid şi tincueală sfîrîmată peste tot. "Ne-au distrus camera cu medicamente. Nu avem cu ce face nici măcar o injecţie celor răniţi. Asistenţa nu sa lăsat fotografiată. În grădină, pe jos, sînge. Şi hîrtii de la cutiile de cartuşe. Şi ele năclăite de sînge. "Ăsta este sînge rusesc. Ei nu primesc pansamente. Se şterg cu ce pot."

Lîngă dispensar, moara. "Vedeţi mulţi săteni vin ziua să-şi macine grîul. Noi nu ştim cîţi dintre ei noapte trag asupra noastră", spune comandantul. Un tînăr voluntar completează: "Discoteca începe la ora nouă seara şi o ţinem într-o veselie pînă dimineaţă. Trag din aproape toate casele. Aici sînt mulţi ruşi."

În Doroţcaia sînt distruse 120 de case. Cîmpurile sînt minate din luna martie. Recolta nu poate fi culeasă. Cireşele şi vişinele putrezesc în copaci.

"NOAPTEA DORMIM ÎN BECIURI."

Cu aceeaşi maşină ajungem în satul Pohrebea, la vreo 12 kilometri de Doroţcaia. Tot pe malul stîng al Nistrului.

Şi aici au căzut mine şi rachete ALAZAN. Multe case distruse şi aici. "Dormim în beci. Uitaţi-vă.", ne spune stăpînul unei case lovite de o bombă. O gaură mare se cască în zidul din spatele casei. Mobila e făcută bucăţi. Piesele televizorului sînt carbunizate, pe zos. Doar beciul a scăpat ne atins.

În Pohrebea încă nu au fost morţi. Doar răniţi.

SOLDAT SAU UCIGAŞ?

Ne întoarcem pe malul drept al Nistrului, la Criuleni. Este ora 16.30. Se aud rafale de arme automate. La postul de poliţie aşteptăm să ni se dea un însoţitor penmtru a ajunge în satul Holercani. Râpăitul mitralierelor este tot mai accentuat. De postul de poliţie se apropie, în mare viteză, o maşină de teren. Şoferul, alb ca varul, verifică rezervorul de benzină. Acun cîteva minute maşina a fost mitraliată. Însoţitorul şoferului a fost rănit de cioburi la braţ.

La ora 17 se trage asupra oraşelului cu aruncător de mine.

Este adus un prizonier. În uniformă militară, cu epoleţii armatei sovietice. Roşii. Îl cheamă Igor Gheorghievici Romankov. Naţionalitatea - rusă. Născut la 1 iunie 1960 în oraşul Harkov, Ucraina. Neagă că a fi venit la război. "sînt în tranzit prin Moldova. N-am slujit niciodată în armată.", declară el. "Uniforma am luat-o de la un prieten de la Cernăuţi. Banii pe care i-am avut, i-am băut pe toţi. Am luat uniforma ca să nu plătesc bilet de tren. Am venit cu o femeie în tren de la Cernăuţi. Iar de la Chişinău am venit cu o fată, Tatiana, de aici din Criuleni." Mai multe nu ştie despre ea.

Livretul militar găsit asupra lui este dat de comisariatul oraşului Kominovski din Ucraina.

Interogatoriul este condus de comandantul poliţiei din Criuleni. Reportofonul înregistrează. Tot comandantul ne traduce din limba rusă.

- Cum ai nimerit în liniile noastre la pod?
- Am vrut să iau trenul spre Cernăuţi.
- Pe aici nu circulă nici un tren.

Rusul nu poate da nici o explicaţie logică. Pe supracoperta livretului militar, însă există dovada că el face parte din armata rusă: numărul automatului - 767342, al baionetei - 342, al măştii de gaze - 565, rastelul armei - 8.

Despe supracopertă spune că a găsit-o. Se vede de la o poştă că povestea e cusută cu aţă albă. Rusul a venit să spioneze liniile de apărare ale moldovenilor.

Plecăm cu un poliţist pe căi ocolite spre satul Holercani. Tot cu o maşină a poliţiei. Gonim cu viteză maximă pe terenul descoperit. Oricînd putem deveni o ţiuntă.

Ajungem seara, la ora 20.00. Cu o zi înainte a fost omorîtă o femeie şi alţi trei membri ai familiei - răniţi. Culegeau vişine în grădină. Un obuz a căzut peste ea, omorînd-o pe loc O chema Elvira Savaciuc. Avea 55 de ani. În aceeaşi zi, asupra satului s-a mai tras, de pe malul stîng al Nistrului, cu rachete ALAZAN. Şi cu aruncătoare de mine. Mai multe case sînt avariate.

Era deja noapte cînd ne-am întors la Chişinău.

Mihai VICOL
Tudor ARTENIE